

Brussel, 13 mei 2022
(OR. en)

Interinstitutioneel dossier:
2022/0147 (COD)

9053/22
ADD 4

CONSOM 115
MI 387
COMPET 331
EF 137
ECOFIN 425
DIGIT 96
CODEC 687
CYBER 168

BEGELEIDENDE NOTA

van:	de secretaris-generaal van de Europese Commissie, ondertekend door mevrouw Martine DEPREZ, directeur
ingekomen:	13 mei 2022
aan:	het secretariaat-generaal van de Raad
nr. Comdoc.:	SWD(2022) 142 final
Betreft:	WERKDOCUMENT VAN DE DIENSTEN VAN DE COMMISSIE SAMENVATTING VAN HET EFFECTBEOORDELINGSVERSLAG bij het VOORSTEL VOOR EEN RICHTLIJN VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD tot wijziging van Richtlijn 2011/83/EU betreffende op afstand gesloten overeenkomsten inzake financiële diensten en tot intrekking van Richtlijn 2002/65/EG

Hierbij gaat voor de delegaties document SWD(2022) 142 final.

Bijlage: SWD(2022) 142 final

Brussel, 11.5.2022
SWD(2022) 142 final

WERKDOCUMENT VAN DE DIENSTEN VAN DE COMMISSIE
SAMENVATTING VAN HET EFFECTBEOORDELINGSVERSLAG

bij het

**VOORSTEL VOOR EEN RICHTLIJN VAN HET
EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD**

**tot wijziging van Richtlijn 2011/83/EU betreffende op afstand gesloten overeenkomsten
inzake financiële diensten en tot intrekking van Richtlijn 2002/65/EG**

{COM(2022) 204 final} - {SEC(2022) 203 final} - {SWD(2022) 141 final}

Samenvatting
Effectbeoordeling van de herziening van Richtlijn 2002/65/EG betreffende de verkoop op afstand van financiële diensten aan consumenten.
A. De noodzaak om actie te ondernemen
Wat is het probleem en waarom is het een probleem op EU-niveau?
De overkoepelende problemen zijn: 1) een gebrek aan samenhang en afgenomen relevantie van de richtlijn als gevolg van overlapping met productspecifieke en horizontale wetgeving; 2) consumenten die gebruikmaken van financiële dienstverlening door middel van communicatie op afstand zijn onvoldoende beschermd en worden benadeeld (beperkte bekendheid van de consument met de belangrijkste elementen en kosten van sommige financiële diensten, suboptimaal gebruik van het herroepingsrecht, nieuwe marktpraktijken die gebaseerd zijn op het sturen van consumentengedrag op basis van patronen); en 3) het concurrentievermogen van de eengemaakte markt voor financiële diensten die via communicatie op afstand worden verkocht, is niet volledig bereikt. De oorzaken van deze problemen zijn: een regelgevingskader dat onvoldoende rechtszekerheid biedt; gedragsneigingen waarop financiële dienstverleners zich baseren om consumenten te sturen; en belemmeringen voor het groeipotentieel van het grensoverschrijdende aanbod van financiële producten. Voor consumenten hebben deze problemen onderstaande gevolgen: benadeling wanneer zij een product kopen waarmee zij niet tevreden zijn; het ontbreken van het nodige vertrouwen om een financiële dienst te gebruiken, hetzij in het thuisland van de consument in de EU hetzij in het buitenland; en daaruit voortvloeiend een verlies aan welvaart. Voor bedrijven zijn de gevolgen: een ongelijk speelveld; extra kosten in verband met naleving en een verlies aan welvaart als gevolg van suboptimale benutting van het potentieel van de eengemaakte markt. Indien geen actie zou worden ondernomen, zou deze situatie blijven bestaan.
Wat is het doel?
De herziening van de richtlijn heeft de volgende algemene doelstellingen: 1) het regelgevingskader stroomlijnen , zorgen voor meer duidelijkheid voor alle belanghebbenden en een hoog niveau van consumentenbescherming waarborgen; 2) benadeling terugdringen en een hoog en stabiel niveau van bescherming waarborgen voor consumenten die op afstand financiële diensten kopen; en 3) de grensoverschrijdende verlening van financiële diensten vergemakkelijken en het concurrentievermogen van de eengemaakte markt verbeteren. Deze zijn in overeenstemming met de oorspronkelijke doelstellingen van de richtlijn.
Wat is de meerwaarde van maatregelen op EU-niveau (subsidiariteit)?
De herziening zou een duidelijker wetgevingskader creëren dat rechtszekerheid biedt terwijl ook het “vangnet” behouden blijft. Horizontale consumentenrechten die betrekking hebben op bestaande en toekomstige financiële diensten die op de markt komen, kunnen alleen op EU-niveau worden verwezenlijkt.
B. Oplossingen
Welke opties dienen zich aan? Is er een voorkeursoptie? Zo niet, waarom?
De beoordeelde opties zijn: optie 0 : een scenario waarbij het beleid ongewijzigd blijft; optie 1 : intrekking van de richtlijn in combinatie met niet-regelgevende maatregelen; optie 2 : een uitgebreide herziening; optie 3a : opneming van relevante bepalingen in horizontale wetgeving; en optie 3b : opneming van relevante bepalingen in productspecifieke wetgeving. Op basis van de effectbeoordeling zou de voorkeur uitgaan naar optie 3a .

intrekking van de richtlijn, modernisering van de relevante rechten en opneming ervan in de horizontale wetgeving , namelijk Richtlijn 2011/83/EU betreffende consumentenrechten (richtlijn consumentenrechten).
Hoe reageren de verschillende belanghebbenden? Wie steunt welke optie?
Consumentenorganisaties zijn doorgaans voorstander van een uitgebreide herziening van de richtlijn (optie 2), maar zij zouden kunnen instemmen met intrekking van de richtlijn en opneming van relevante bepalingen van de richtlijn in horizontale wetgeving (optie 3a). Financiële dienstverleners en ondernemersverenigingen geven de voorkeur aan het basisscenario of optie 3b (opneming van consumentenrechten in productspecifieke wetgeving). Overheidsinstanties zijn van mening dat de beste optie erin bestaat delen van de richtlijn in de horizontale wetgeving op te nemen (optie 3a).
C. Effecten van de voorkeursoptie
Wat zijn de voordelen van de voorkeursoptie (als er een voorkeursoptie is; zo niet, wat zijn de voordelen van de belangrijkste opties)?
De voorkeursoptie is een doeltreffende manier om de specifieke doelstellingen te verwezenlijken; zij is tegelijk efficiënt , met name voor consumenten, en waarborgt een hoog niveau van samenhang . De optie zal het consumentenvertrouwen naar verwachting in het algemeen positief beïnvloeden door nieuwe regels in te voeren over de wijze waarop en wanneer informatie aan consumenten moet worden verstrekt en door praktijken die het gedrag van consumenten sturen op basis van bepaalde patronen, zoals het gebruik van standaardopties, te beperken. Zij zal ook het herroepingsrecht moderniseren door de uitoefening van dat recht eenvoudiger te maken. De optie zou de benadeling van consumenten helpen verminderen (ten minste 170-210 miljoen EUR).
Wat zijn de kosten van de voorkeursoptie (als er een voorkeursoptie is; zo niet, wat zijn de kosten van de belangrijkste opties)?
De voorkeursoptie zou eenmalige en terugkerende extra kosten voor bedrijven met zich meebrengen. De reden hiervoor is dat de maatregelen in het kader van deze beleids optie dienstverleners ertoe verplichten zich vertrouwd te maken met de verbeterde richtlijn consumentenrechten, hun IT-systemen aan te passen, personeel op te leiden, hun websites bij te werken en contracten te actualiseren. Na de eerste uitvoering van de wijzigingen wordt geen significante stijging van de terugkerende kosten verwacht. Deze optie zou ongeveer 19 miljoen EUR aan kosten voor bedrijven met zich meebrengen.
Wat zijn de gevolgen voor kleine en middelgrote ondernemingen en voor het concurrentievermogen?
Op basis van de analyse in de ondersteunende studie en de feedback van belanghebbenden zouden kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's) geen onevenredig grote gevolgen ondervinden in vergelijking met grotere ondernemingen. De belangrijkste vormen van impact die in deze beoordeling zijn vastgesteld, zouden ook evenredig van toepassing zijn op kmo's.
Zijn er significante gevolgen voor de nationale begrotingen en overheden?
De voorkeursoptie zou een aantal eenmalige en terugkerende kosten voor de nationale overheden met zich meebrengen. De overheden zouden tijdens de goedkeuringsfase enige omzettings- en uitvoeringskosten moeten dragen, maar deze zouden niet te belastend zijn, aangezien de nieuwe bepalingen minimaal zijn. De invoering van nieuwe regels, zoals het verbod op standaardopties en de aanpassing van de regels inzake presentatie voor de verschillende distributiekkanalen, zou extra kosten op het gebied van monitoring en

handhaving doen ontstaan.
Zijn er andere significante gevolgen?
Door de richtlijn in te trekken , zal het initiatief naar verwachting een vereenvoudiging van het rechtskader met zich meebrengen terwijl tegelijkertijd het “ vangnet ” wordt behouden door de relevante artikelen van de richtlijn in de bestaande consumentenwetgeving op te nemen. De toepassing van bepaalde regels van de huidige richtlijn consumentenrechten zal ook de nieuwe regels inzake de verkoop op afstand van financiële diensten aan consumenten ten goede komen.
Evenredigheid
De voorkeursoptie gaat niet verder dan wat nodig is om de doelstellingen te verwezenlijken. Het initiatief zal uitsluitend betrekking hebben op datgene wat EU-lidstaten niet afzonderlijk kunnen verwezenlijken en zal enkel gelden voor de gebieden waar de regeldruk en kosten in verhouding staan tot de specifieke en algemene doelstellingen die worden nagestreefd.
D. Evaluatie
Wanneer wordt dit beleid geëvalueerd?
Als de richtlijn wordt aangenomen, zal de Commissie, na de vaststelling ervan, toezicht houden op de uitvoering ervan . Een lijst van monitoringindicatoren in de effectbeoordeling zal als basis dienen voor de volgende evaluatie.